

6. Igazságos adórendszert!

Célunk egy új típusú, modern jóléti állam, amely összetartja a társadalom szövetét, szociális biztonságot, kiszámíthatóságot, hosszú távú jólétet és esélyt teremt mindenki számára, de közben ösztönzi a teljesítményt, a vállalkozást, fenntartható gazdaságilag és egyben megőrzi a környezetet is. Az új jóléti állam küzd az egyenlőtlenségek ellen, biztosítja, hogy a gazdaság tisztességesen és demokratikusan működjön, mindenki érdekét szolgálja és ne csak a hatalomhoz közelálló kevesekét. Mindehhez olyan államháztartást kell működtetni, amely elősegíti az ország gyarapodását, fenntartható fejlődést biztosít.

6.1. Igazságos közteherviselés

A magyar adórendszer igazságtalan. A teherviselés leginkább a bérből és fizetésből élőkre és a nyugdíjasokra hárul, míg a multinacionális tőke vagy a magyar oligarchák vállalatai szinte alig fizetnek adót. Az a célunk, hogy a jövőben a lelkiismeretes adófizetők és ne az ügyeskedők, az adócsalók járjanak jól, erősödjön a tisztességes adózási magatartás. Tűrhetetlen, hogy ma a magyar kis- és közepes vállalkozásokat (kkv-t) több adó sújtja, mint egy tőkeerős nagyvállalkozást. Az állam feladata az, hogy a lehető legegyszerűbb adórendszert működtesse, átláthatóvá tegye az adózást és korszerű adózási szolgáltatásokat nyújtson. A jelenlegi, nem hatékony, igazságtalan adórendszerrel szemben méltányos, eredményes és növekedésbarát adózást kell megvalósítanunk, ezzel is a társadalmi jólét emelését szolgálva.

Az államot adókivetési jogával szemben arányos közszolgáltatási kötelezettség terheli, az adózásért tehát szolgáltatás jár. Az állami közszolgáltatások nyújtásának legfontosabb jellemzőit ezért jogszabályban fogjuk meghatározni. Amennyiben az állami szolgáltatás nem felel meg a jogszabályi követelményeknek, az állam kártérítést fizet, illetve lehetővé teszi, hogy a jogosult magánpiacon, de állami költségen vásárolja meg a neki járó szolgáltatást.

A jó adórendszer jogbiztonságot nyújt (jellemzően stabil, kiszámítható, visszamenőleg nem módosítható stb.), és minimálisra csökkenti az adminisztratív terheket. Ennek érdekében következetesen meg fogunk felelni a közteherviselés, a megbízhatóság, a teljesíthetőség és az olcsó működtetés követelményének.

a) Méltányos és igazságos adórendszer

Az átlagos és ez alatti bérekre rakódó adóterhelést érzékelhetően csökkenteni fogjuk. Célunk, hogy – hasonlóan a vállalatokhoz, amelyek a bevételeikből levonhatják a költségeiket, és csak az így fennmaradó eredmény után adóznak – az emberek munkabéréből is levonható legyen a létfenntartásra fordított, elismert költséghányad. Ennek megfelelően SZJA-mentessé tesszük a minimálbér összegét minden munkavállaló számára.

- A nagyobb vagyonok tulajdonosainak, a kiugróan magas jövedelemmel rendelkezőknek nagyobb részt kell vállalniuk a közteherviselésben. Ezért indokoltnak tartjuk, hogy a sokmillió havi jövedelemmel rendelkezők másoknál nagyobb jövedelemadót fizessenek, illetve a milliárdos vagyonok, valamint ezek öröklése esetében luxusadót vezessünk be.
- A vállalati bérkülönbségeket méltányos, jogszabályban is rögzített keretek közé kívánjuk terelni. Éppen ezért bevezetjük, hogy az előre, jogszabályban rögzített jövedelemkülönbséget meghaladó magas jövedelmek után (beleértve a kedvezményes részvényprogram alapján keletkező jövedelmeket is) a vállalat jelentős kiegészítő adót legyen köteles fizetni.

- A társadalombiztosítás alkotmányos garanciáinak helyreállítása keretében szavatoljuk azt az állami ellátási kötelezettséget, hogy a befizetett járulékok célzottan alapozzák meg a nyugdíjak finanszírozását.
- A nyugdíjas munkavállalók esetében a társadalombiztosítási járulék és a szociális hozzájárulási adó alóli mentességet továbbra is fenntartjuk.
- A családi adókedvezményt megőrizzük, egyben igazságosabbá is tesszük.
- Célzottan csökkentjük az áfát az alapvető élelmiszerek, az internetszolgáltatás és a megújuló energiák, valamint további környezetbarát áruk és szolgáltatások esetében.
- Az önkormányzati szektort érintően jelenleg alkalmazott szolidaritási adó rendszerét átalakítjuk, igazságossá tesszük, visszaépítjük az önkormányzatok pénzügyi önállóságát, függetlenségét.
- A társasági adó csökkentését csak a mikro-, kis- és közepes vállalkozások esetében támogatjuk, a nagyvállalatoknak teljes mértékben ki kell venniük részüket a közfeladatok finanszírozásából.
- Az adócsökkentéseket a globális minimumadó-követelmény, vagyis a 15%-os nemzetközi és európai társasági adószintnek való megfelelés figyelembevételével fogjuk megvalósítani.
- A kiemelt látványsportok TAO-alapú támogatási rendszerét felülvizsgáljuk, a visszaéléseket megszüntetjük. A forrásokat elsősorban a társadalmi felelősségvállalással arányosan az utánpótlás-nevelés és az egészségmegőrzést elősegítő szabadidősportok támogatására fordítjuk.
- Az iparűzési adó rendszerében az adóalapot a versenyképességi kritériumoknak való jobb megfelelés érdekében átalakítjuk. Arra törekszünk, hogy a rendszer legyen differenciált és igazságosabb a mainál, a mikro-, kis- és közepes vállalkozásokat pedig a jelenleginél jobban támogatjuk.

b) Az adórendszer egyszerűsítése, az adminisztrációs terhek csökkentése

- Megvizsgáljuk a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) helyett egy Adóügyi Szolgálat (ASZ), mint a szolgáltató állam egyik kulcspillére létrehozásának realitását. Az adók kiszámítása és levonása így az állam feladatává válik, mellyel együtt visszaszorulna a csalás, a hibázás és a késedelem, vagyis jórészt megszűnhetnek a bírságok és a pótlékok is. A munkavállalók milliói, de a munkáltatók is komoly adminisztrációs terhelés alól mentesülnének.
- A későbbiekben – az új rendszer működésének tapasztalatai alapján – lehetne megvizsgálni, hogy az ASZ hatásköre kiterjeszhető volna-e a vállalkozói szférára is.
- Célunk, hogy mindenfajta adózás kizárólag elektronikus alapon működjön, az átláthatóság és a bürokrácia csökkentése érdekében.
- A termelő és szolgáltató vállalkozások adózása és ellenőrzése történjen egységes rendszerben. Ennek érdekében egységes alapú kötelező készletgazdálkodási, valamint számlázási rendszer fokozatos bevezetését írjuk elő. A szoftvereket az állam ingyen fogja biztosítani.

c) **Az adórendszer átláthatósága, nyilvánossága**

- Váljon a gazdasági társaságok nyilvános beszámolóinak kötelező részévé is az adóalap, az adókedvezmény és a befizetett adó tételes kimutatása az összes adófajta esetében.
- Áttekintjük a megosztott áfa-fizetési modell bevezetésének lehetőségét, amelyben a számla nettó értékét az értékesítőnek, míg az áfát az adóhatóságnak fizetik. Így csökkenhet az áfa-elkerülés kockázata. A bevezetés előkészítése komoly informatikai fejlesztéseket igényel. Kérdés, hogy az olasz minta alapján csak a közbeszerzésekre, vagy általános érvénnyel vezessük-e majd be.
- Az online pénztárgépek alkalmazását, amelyeket a kaszinókra is kiterjesztünk és a fuvarozás regisztrációját továbbra is fenntartjuk.

6.2. Átlátható közpénzügyek, fenntartható költségvetés

Az államháztartás fő feladatai az erőforrások begyűjtése és elosztása, a társadalmi igazságosság elősegítése, a gazdasági egyensúly megőrzése, és az ezen feladatok ellátásához szükséges jogi keretek kialakítása. Ezek megbízható, kiegyensúlyozott elvégzése az egyik garancia arra, hogy az ország dolgai jól menjenek, a társadalom egészének harmonikus fejlődése megvalósuljon, és a vállalkozások bízzanak a gazdasági kormányzatban. A központi költségvetés az államháztartáson belül az egyik legfontosabb eszköz a kormányzati hatáskörben ellátott állami feladatok finanszírozására. Meghatározó kapcsolata van a többi alrendszerrel, pl. az önkormányzatokkal, valamint a társadalombiztosítási alapokkal, hiszen azok állami finanszírozását is a költségvetés végzi. Itt jelennek meg az államadósság kezelésével kapcsolatos kiadások, valamint az Európai Unió (EU) költségvetésébe történő befizetések is. Ma a központi költségvetés az egyik fő forrása a korrupciónak, a források elosztása nem hatékony és nem demokratikus, ezért alapjaiban kell megváltoztatnunk.

- Visszaállítjuk a költségvetés alkotmányosságát, a rendeleti úton, alkotmánysértő módon áterőszakolt költség helyett kizárólag az Országgyűlés által szentesített költségvetést fogunk elfogadni.
- A politikai és szűk pártérdekek helyett az elérendő ösztársadalmi célokat, az emberek boldogulását, tisztességes megélhetésének támogatását és a költségvetés gazdasági megalapozottságát helyezük előtérbe.
- A mai gyakorlaton túllépve, fokozott súlyt kívánunk arra fektetni, hogy ne csak az elkészült költségvetés vitájába, hanem már a költségvetés előkészítésének folyamatába is bevonjuk a civil közösségeket. Garantáljuk a nyilvánosságot, a megfelelő részletezettséget, az átláthatóságot, a szükséges háttérszámítások elvégzését, s azok társadalmi megismertetését is.
- Megszüntetjük az ún. „korai költségvetés” gyakorlatát, mivel sem jogilag, sem az elemzési feltételek oldaláról nem reális a költségvetést az év közepén elkészíteni, annak megalapozottsága évről-évre kétséges. Az utóbbi években a költségvetés már elfogadása pillanatában összeomlott, és rendszeresen módosítani kellett, ezáltal teljes bizonytalanságban tartva a vállalkozásokat, befektetőket.
- Megvizsgáljuk a legalább négyéves, úgynevezett „gördülő költségvetés” alkalmazásának lehetőségét és észszerűségét azzal a céllal, hogy folyamatosabbá tegyük a költségvetési munkát, rendszeresen frissítve a korábbi költségvetési adatokat.
- A költségvetésben azokat a stratégiai célokat, prioritásokat fogalmazzuk meg, amelyek az egész társadalom boldogulását, a közös célok elérését szolgálják. Kiemelten kezeljük az

oktatást, az egészségügyet és a szociálpolitikát, illetve a különösen sérülékeny társadalmi csoportok támogatását.

- Különös tekintettel demográfiai adottságainkra, kiemelten fogjuk vizsgálni az államháztartás/állami költségvetés szerepét a hosszabb távon is stabilan működtethető nyugdíjrendszer fenntartásában.
- A fenntartható növekedés követelményét, valamint a természeti erőforrások megőrzésének igényét önálló fejezetként is számszerűsítve jelenítjük meg a költségvetésben.
- A költségvetés kialakításának folyamatában különös figyelmet fordítunk az önkormányzati alrendszer megfelelő forrásokkal való ellátására.